

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 59/24

V Lucemburku dne 22. března 2024

Soudní statistiky za rok 2023: potvrzení strukturálního nárůstu počtu věcí před Soudním dvorem

Částečné přenesení agendy předběžných otázek ze Soudního dvora na Tribunál (jehož kapacity byly v posledních letech zdvojnásobeny) umožní zajistit lepší rovnováhu pracovního zatížení mezi oběma soudy

Soudní dvůr

- **Zvýšení počtu přímých žalob** podaných k Soudnímu dvoru (žaloby na neplatnost a žaloby pro nesplnění povinnosti, zejména v oblasti životního prostředí).
- U předběžných otázek, které byly Soudnímu dvoru předloženy v roce 2023, se nejčastěji jednalo o otázky týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva (zejména **práva na azyl**).
- Zeměpisný původ žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce:
  - v uplynulém roce se na Soudní dvůr obracely soudy všech členských států bez výjimky, což svědčí o vitalitě dialogu mezi soudy;
  - nárůst počtu žádostí od soudů **Bulharska, Polska a Rumunska**.

Tribunál

- Byla překročena **hranice 20 000 věcí zahájených před Tribunálem od jeho vzniku¹**.
- Nárůst počtu zahájených věcí lze konstatovat zejména v oblasti **duševního vlastnictví** a hospodářské a měnové politiky (zejména **bankovního práva**).
- **Zvýšení počtu ukončených věcí** a udržení **délky trvání řízení na uspokojivé úrovni** (v průměru 18,2 měsíce) díky efektivnímu vyřizování věcí a účinkům zdvojnásobení počtu soudců.
- **Zvýšení počtu věcí ukončených rozšířenými soudními kolegiemi** o 5 soudcích (123 věcí, tj. +23 %).

Počet věcí zahájených oběma soudy v roce 2023 poprvé v historii orgánu překročil symbolickou hranici 2 000 věcí. Tento celkový počet však zahrnuje sérii 404 věcí zahájených v říjnu 2023 před Tribunálem, které jsou v podstatě totožné². Necháme-li tyto věci stranou, počet podaných žalob se nachází na úrovni, která je sice stále velmi vysoká, ale blíží se úrovni v předchozích letech (1 710 v roce 2022 a 1 720 v roce 2021).

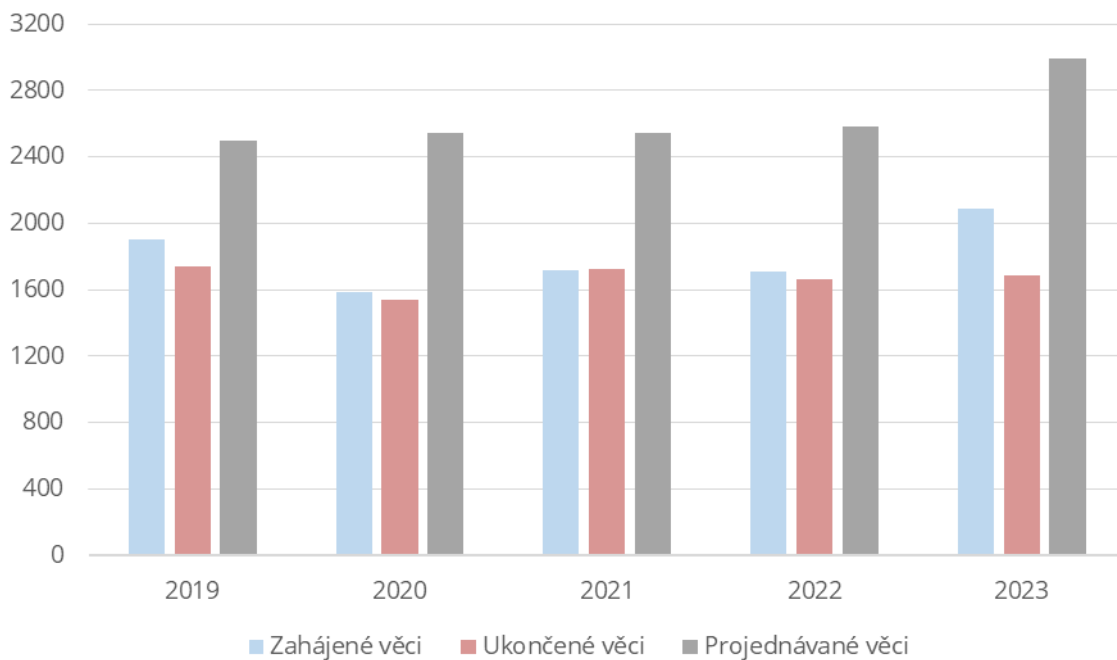
Tyto číselné údaje tedy potvrzují rostoucí trend počtu zahájených věcí, který bylo možno zaznamenat v posledním desetiletí. Tento nárůst se jeví jako strukturální, zejména před Soudním dvorem.

V letech 2014 až 2018 tak na Soudní dvůr přicházelo v průměru 723 věcí ročně, zatímco tento průměr v letech 2019 až 2023 činil 833, což představuje průměrný nárůst o 15 % (110 věcí ročně).

Pokud jde o počet vyřízených věcí, Soudní dvůr a Tribunál v roce 2023 ukončily dohromady 1 687 věcí, což je počet nepatrně vyšší než průměrný počet za poslední roky (1 667 věcí ročně v letech 2019 až 2022).

Počet projednávaných věcí zůstal ve srovnání s předchozími lety stabilní (odmyslíme-li si 404 totožných věcí zahájených před Tribunálem, které již byly zmíněny).

Obecný vývoj soudní činnosti orgánu 2019–2023

Celkový přehled	2019	2020	2021	2022	2023
Zahájené věci	1 905	1 584	1 720	1 710	2 092
Ukončené věci	1 739	1 540	1 723	1 666	1 687
Projednávané věci	2 500	2 544	2 541	2 585	2 990

Soudní dvůr

Statistiky za uplynulý rok jsou znovu odrazem **intenzivní činnosti Soudního dvora v posledních letech**. V roce 2023 bylo Soudnímu dvoru předloženo 821 věcí, což je o několik věcí více než v roce 2022, a ukončeno bylo 783 věcí, což je dosti podobný počet jako v předchozích třech letech. Průměrná délka trvání řízení pro všechny typy věcí společně činila 16,1 měsíce a počet projednávaných věcí k 31. prosinci 2023 byl 1 149.

Rozdělení soudních věcí podle typů řízení je rovněž celkově podobné jako v předchozích letech – žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a kasační opravné prostředky stále samy představují více než 90 % všech věcí předložených Soudnímu dvoru. **Výrazný posun, na nějž je třeba upozornit, nastal v počtu přímých žalob.** Zatímco tento počet dosáhl historicky nejnižší hranice v roce 2021, s pouhými 29 novými věcmi, v roce 2023 činil 60 věcí, což je více než dvojnásobný počet. Tento nárůst lze vysvětlit jak zvýšením počtu žalob na neplatnost (8 žalob podaných v roce 2023 oproti pouhým 2 žalobám v roce 2022), přičemž jeden členský stát (Polsko) sám podal

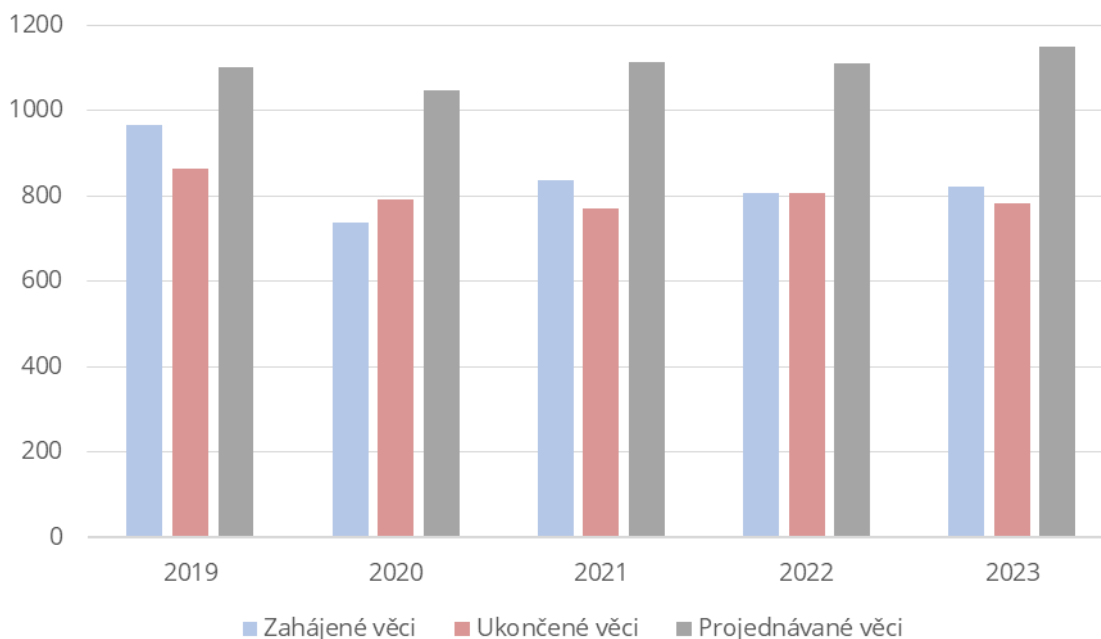
v minulém roce sedm žalob proti aktům přijatým unijním normotvůrcem (v oblasti ochrany životního prostředí a energetické účinnosti), tak zvýšením počtu žalob pro nesplnění povinnosti státem: Komise se v roce 2023 rozhodla zahájit několik souběžných řízení o nesplnění povinnosti proti některým členským státům, zejména v oblasti **životního prostředí**.

V oblasti předběžných otázek se nejvíce otázek předložených Soudnímu dvoru v roce 2023 (82) týkalo prostoru svobody, bezpečnosti a práva, přičemž u většiny otázek šlo o výklad pravidel týkajících se práva na azyl a systému mezinárodní ochrany. Stejně jako v roce 2022 se mnoho předběžných otázek týkalo daňové oblasti (53), ochrany spotřebitele (52) a dopravy (40).

Poslední měsíce roku 2023 byly ve znamení jednání o legislativní žádosti, kterou Soudní dvůr předložil Evropskému parlamentu a Radě v listopadu 2022, jejímž cílem bylo jednak **přenést agendu předběžných otázek ze Soudního dvora na Tribunál v šesti zvláštních oblastech [daň z přidané hodnoty (DPH), spotřební daně, celní kodex, sazební zařazení zboží v kombinované nomenklatuře, náhrady a pomoc cestujícím v případě odepření nástupu do dopravního prostředku, zpoždění nebo zrušení dopravní služby, jakož i systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů]**, a jednak rozšířit působnost mechanismu předchozího uznávání přijatelnosti kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Tribunálu, který vstoupil v platnost v květnu 2019.

Jak zdůraznil předseda Soudního dvora Evropské unie pan Koen Lenaerts, „*Soudní dvůr se tak bude moci víc soustředit na své hlavní úkoly ústavního a nejvyššího unijního soudu. Stejně jako v posledních letech se totiž věci předkládané Soudnímu dvoru týkají citlivých otázek, jako je zachování hodnot právního státu v kontextu vnitrostátních soudních reforem, azylová a imigrační politika, ochrana osobních údajů, uplatňování pravidel hospodářské soutěže v digitálním věku, boj proti diskriminaci nebo též otázky životního prostředí, energetiky a klimatu.*“

Obecná činnost Soudního dvora: zahájené, ukončené a projednávané věci (2019–2023)

Celkový přehled	2019	2020	2021	2022	2023
Zahájené věci	966	737	838	806	821
Ukončené věci	865	792	772	808	783
Projednávané věci	1 102	1 047	1 113	1 111	1 149

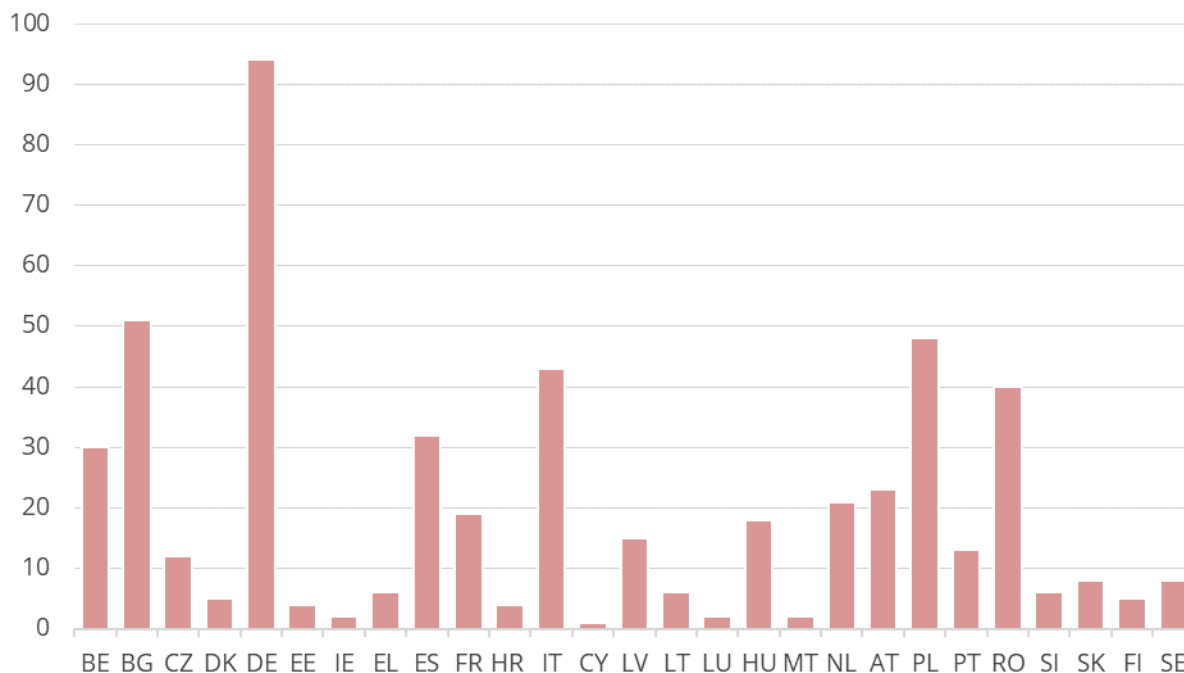
Pokud jde o zeměpisný původ žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, které Soudnímu dvoru došly v roce 2023, je třeba poznamenat, že v uplynulém roce se **na Soudní dvůr obracely soudy všech členských států bez výjimky**, což svědčí o vitalitě dialogu mezi soudy, který byl zaveden Smlouvami.

Lze konstatovat, že v roce 2023 podaly k Soudnímu dvoru nejvyšší počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce soudy **německé (94), bulharské (51), polské (48), italské (43), rumunské (40), španělské (32) a belgické (30)**.

Pokud jde o Polsko, počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce podaných v roce 2023 představuje nejvyšší počet od přistoupení tohoto státu k Evropské unii před 20 lety, zatímco počet žádostí předložených bulharskými soudy v roce 2023 se blíží rekordnímu počtu žádostí podaných těmito soudy v roce 2021 (58 žádostí).

Podobné zjištění lze učinit ohledně žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce z Rumunska. Rumunské soudy totiž zaslaly v roce 2023 Soudnímu dvoru 40 žádostí, což představuje vysoký počet žádostí, který též připomíná vrchol dosažený v roce 2019, během něhož bylo Soudnímu dvoru předloženo 49 žádostí.

Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané k Soudnímu dvoru soudy členských států (2023)

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Celkem
30	51	12	5	94	4	2	6	32	19	4	43	1	15	6	2	18	2	21	23	48	13	40	6	8	5	8	518

Tribunál

V průběhu roku 2023 se plně projeví účinky reformy Tribunálu, na základě které byl zdvojnásoben počet jeho soudců (nařízení 2015/2422). Soudní statistiky Tribunálu jsou toho důkazem. Tribunál ukončil 904 věcí oproti 1 271 zahájeným věcem (868, odmyslíme-li si 404 totožných věcí zahájených ke konci roku, které již byly zmíněny). Průměrná délka trvání řízení se navíc udržela na uspokojivé úrovni: v průměru 18,2 měsíce, což je ukazatelem efektivního vyřizování věcí.

Jak zdůraznil předseda Tribunálu pan Marc van der Woude, „v průběhu celého roku 2023 pokračoval Tribunál v procesu modernizace, zejména ve snaze zlepšit vyřizování nejobsáhlejších a nejsložitějších věcí. Tyto věci, většinou z oblasti hospodářského a finančního práva, zasluhují proaktivní a individualizovaný přístup jak po stránce přidělování zdrojů, tak po stránce plánování práce. Tento přístup, do něhož budou zapojeni zástupci účastníků řízení, umožní zkrátit dobu trvání řízení a cíleně reagovat na očekávání účastníků řízení.“

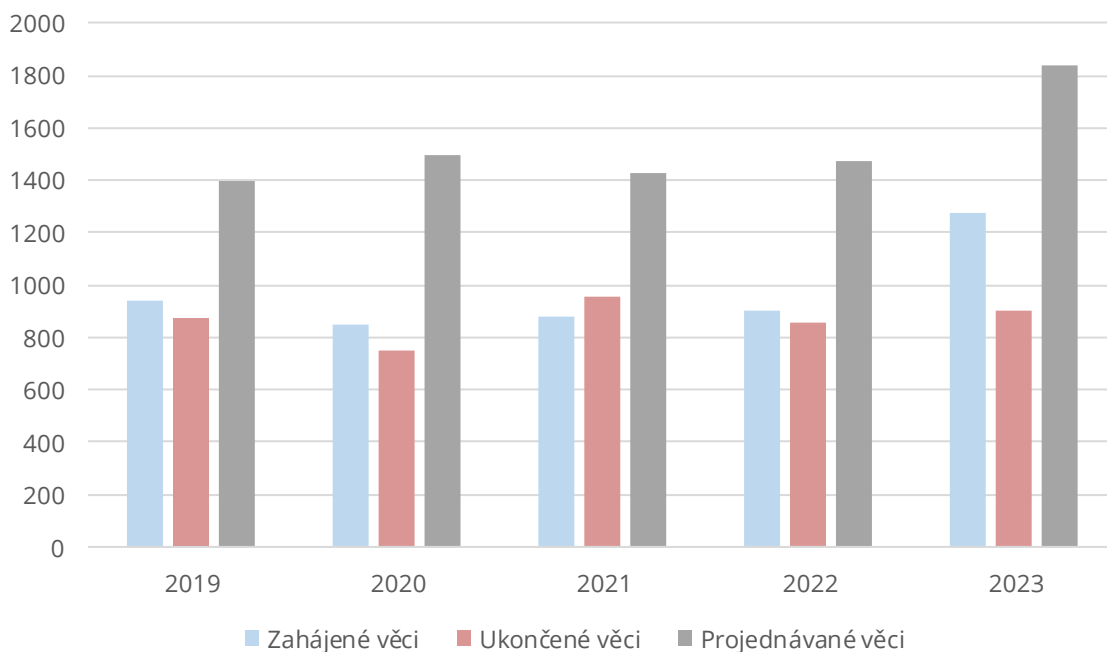
Pokud jde o jednotlivé oblasti soudní agendy Tribunálu, lze konstatovat nárůst zejména v oblasti **duševního vlastnictví** (310 oproti 270 v roce 2022) a v oblasti hospodářské a měnové politiky, což je oblast zahrnující zejména **bankovní právo** (56 nových věcí zahájených v roce 2023). Kromě toho měl Tribunál i nadále zajištěn přísun sporů z oblasti **omezujících opatření**, avšak v menší míře než v roce 2022: 63 zahájených věcí v roce 2023 oproti 103 v roce 2022. Nové věci v této oblasti se převážně týkají (41 věcí z 63) série omezujících opatření přijatých Evropskou unií v roce 2022 vůči fyzickým osobám a subjektům v rámci konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou. Lze také konstatovat, že se v roce 2023 objevila nová soudní agenda, a to spory z oblasti regulace digitálních trhů a služeb³.

Potvrzuje se také rostoucí trend počtu věcí ukončených rozšířenými kolegiemi o 5 soudcích, což se týkalo 123 věcí (+23 % oproti roku 2022), které představují téměř 14 % všech ukončených věcí. Za zmínku též stojí, že jedna věc (T-65/18 RENV, Venezuela v. Rada, týkající se omezujících opatření přijatých vzhledem k situaci ve Venezuele) byla

ukončena velkým senátem Tribunálu (15 soudců).

V souvislosti s plánovaným částečným přenesením agendy předběžných otázek v určitých zvláštních oblastech a rozšířením mechanismu předchozího uznávání přijatelnosti kasačních opravných prostředků navíc Tribunál pracoval během celého roku 2023 na nezbytných změnách organizačního rázu a na budoucích procesních pravidlech.

Obecná činnost Tribunálu: zahájené, ukončené a projednávané věci (2019–2023)

Celkový přehled	2019	2020	2021	2022	2023
Zahájené věci	939	847	882	904	1 271
Ukončené věci	874	748	951	858	904
Projednávané věci	1 398	1 497	1 428	1 474	1 841

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Zůstaňte ve spojení!

¹ Okamžikem, kdy byla do rejstříku zapsána věc T-1148/23, PAN Europe v. Komise, v níž byla žaloba podána dne 8. prosince 2023.

² Tyto žaloby (T-620/23 až T-1023/23) se týkají novely doplňkového dobrovolného systému důchodového pojištění europoslanců.

³ Tři žalobci již podali čtyři žaloby k Tribunálu, jimiž napadli rozhodnutí přijatá v rámci řízení o označení subjektu za strážce přístupu: věc [T-1077/23](#), Bytedance v. Komise (viz též tisková zpráva [č. 28/24](#)), věc T-1078/23, Meta v. Komise, a věci T-1079/23 a T-1080/23, Apple v. Komise.